

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR SAM
Strategisk samhällsutveckling
Anna-Ida Eriksson

Framkomlighetsstrategi

Inledning

Täby ska utvecklas ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbart med kvalitet i kommunfinansierade verksamheter. En övergripande inriktning är att vardagen ska fungera. Inte minst gäller det transportsystemet, som behöver vara framkomligt, sammanlänkat och tryggt och kunna uppfylla transportbehoven under dygnets alla timmar - alla dagar veckan, såväl idag som i framtiden.

Idag sker arbetspendling i huvudsak med bil och kollektivtrafik från Täby och övriga nordostkommuner till och från Stockholm och övriga delar av regionen. Då vägnätet, såväl det kommunala som det statliga, inte har den kapacitet som skulle behövas under rusningstid, uppstår framkomlighetsproblem för både bil- och busstrafik. För att transportsystemet ska kunna erbjuda trygga resor med god framkomlighet för alla, behöver transportsystemet fortsatt utvecklas. Framkomlighet, tillgänglighet och trygghet behöver studeras i ett helhets- och systemperspektiv, det vill säga för hela stråk och för alla trafikslag. Kapaciteten behöver öka totalt sätt med åtgärder som ökar framkomligheten och tryggheten för så många som möjligt utifrån platsens förutsättningar. På flera platser i transportsystemet pågår planering och genomförande av åtgärder medan det på andra platser behöver startas ett arbete.

Syfte

Framkomlighetsstrategin beskriver de övergripande metoder och arbetssätt som ska tillämpas för att uppnå en framkomlig och sammanlänkad kommun.

Strategin ska bidra till att förbättra framkomligheten i vägnätet och öka tillgängligheten i kommunen, genom att vägleda hur ett effektivt och systematiskt arbete ska genomföras avseende utredningar och prioriteringar av åtgärder i transportsystemet på såväl kort som lång sikt.

Arbetet ska leda till att förslag på effektiva åtgärder tas fram.

Så här ska vi arbeta

1. Vi ska mäta och följa trafikutvecklingen

Grunden för ett effektivt och systematiskt arbetssätt är att ha en tydlig behovsbild. Årliga trafikmätningar behöver göras på ett antal strategiskt utvalda platser och sträckor. Mätningarna behöver göras på samma platser varje år och under samma tid på året för att få ut så bra underlag som möjligt för prioritering av stråk och för framtagande av åtgärder.

Kommunövergripande trafikanalyser ska genomföras för att få aktuell kunskap om framtida behov i vägnätet. Inför varje verksamhetsplan ska behovet av en kommunövergripande trafikanalys utredas. Var femte år bör en resvaneundersökning genomföras för att få aktuell kunskap om hur trafiken utvecklas i Täby och hur resmönster utvecklas över tid. Detta underlag, tillsammans med de trafikmätningar som görs inom ramen för cykelplanen och resandestatistik från Region Stockholm/trafikförvaltningen, ger kommunen god kunskap om trafikutvecklingen i kommunen; hur stor effekt genomförda åtgärder har haft och var det kvarstår behov av åtgärder.

2. Vi ska klargöra behov och brister som finns i transportsystemet

De behov som finns i transportsystemet ska samlas ihop i olika stråk som utreds var för sig i en process med fyra faser. Processen är en etablerad arbetsmetod som kallas åtgärdsvalsstudie. Faserna i åtgärdsvalsstudien är:

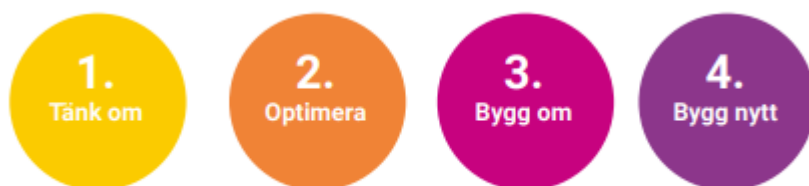
1. Initiera
2. Förstå situationen
3. Pröva tänkbara lösningar
4. Forma inriktning och rekommendera åtgärder

Arbetssättet innebär att kartläggning av behov och framtagning av åtgärder görs på ett strukturerat och likartat sätt för varje stråk. Framgångsfaktorer för arbetssättet är att tidigt ha dialog med berörda aktörer, det kan tex vara grannkommuner eller intresseföreningar, för att få samsyn om vilka behov som finns i stråket idag och i framtiden.

3. Vi ska använda fyrstegsprincipen när vi föreslår åtgärder

Med hjälp av fyrstegsprincipen tas åtgärder fram stegvis på ett strukturerat sätt utifrån en helhetssyn för hela transportsystemet.

I ett första steg prövas om det finns åtgärder som kan lösa bristen genom att påverka behovet av transporter och därigenom behovet av en åtgärd. I ett andra steg prövas om det går att optimera befintlig infrastruktur och i ett tredje steg prövas om en ombyggnad av befintlig infrastruktur kan lösa behovet. Till sist prövas om det krävs nybyggnation/nyanläggning/ny infrastruktur för att lösa behovet.

Figur 1 Fyrstegsprincipen. Källa: trafikverket.se

Stråkstudierna mynnar ut i en mängd tänkbara åtgärder, av olika omfattning men med syftet att tillfredsställa de behov som är identifierade i stråken med effektiva och hållbara lösningar. Åtgärderna kategoriseras utifrån de fyra stegen, kostnadsberäknas och genomförandet studeras. Åtgärder samlas sedan i ett åtgärdsprogram som går upp för politiskt beslut.

Arbetsättet innebär att kommunen i ett tidigt skede kan hitta de åtgärder som bäst kan lösa problemet eller bristen, och samtidigt hushålla med kommunens resurser.